

מה נשתנה? מערך שיעור לכתה א'

שיעור 1 – תעודת זהות לחג הפסח

מטרה: הכרות עם מאפייני, מצוות ומנהגי החג.

מהלך

1. קריאת סיפור יציאת מצרים (אפשר להוסיף משימת ציור בעקבות הקריאה).
חלופות:

- הזמנת אורחים (הורים, סבים, צוות ביה"ס) להקראת פרקים בסיפור, בליווי שאלה לדיון לאחר כל פרק.
- סידור סיפור יציאת מצרים – פיזור כרטיסיות השלבים בסיפור, וסידור הסיפור ברצף הנכון. כרטיסיות מלל – שלבי הסיפור או כרטיסיות תמונות - סצנות / סמלים מהסיפור.

2. מילוי תעודת זהות לחג פסח

שם החג	פסח
שמות נוספים לחג	חג החירות, חג האביב, חג המצות
מועד	ט"ו ניסן
סיבת החג / אירוע	1. יציאת מצרים – עם ישראל יוצא בהנהגת משה, מעבדות לחרות, בדרכו במדבר לארץ המובטחת. 2. ציון האביב – ראשית קציר השעורים, הבאתו לכוהן, עלייה לרגל. *** דמויות – משה (מנהיג עם ישראל ונביאו), פרעה (מלך מצרים), אהרון (אח משה ועוזרו), מרים (אחות משה), בת פרעה (מוציאה את משה מהיאור ומגדלת אותו).
מצוות	1. סדר פסח – טקס וסעודה שבמרכזה הגדת הפסח. 2. אכילת מצות. 3. ביאור חמץ (הרחקת כל מה שיש בו חמץ).
מנהגים	1. קמחא דפסחא – מתנת צדקה לעניים. 2. יציאה לשדה וציון ראשית קציר העומר בטקס. 3. ניקיון יסודי של הבית. 4. מתן מתנות. 5. חגיגת מימונה – סעודה ואירוח בצאת החג.

שיעור 2 – מה נשתנה? (על שאילת שאלות)

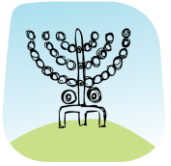
מטרות

- הכרות עם מנהגי החג והמשמעויות הסמליות שלהם.
- הפיכת התלמידים לשותפים בלמידה ובחשיבה על החג.
- תרגול שאילת שאלות.

מהלך

1. **פתיחה** – הסבר על תפקיד 'מה נשתנה' בהגדה (הזדמנות שלנו לשאול שאלות, להבין, לבחון מחדש מנהגים).
2. **תערוכת שאלות** – מציגים לתלמידים תמונות וחפצים שונים שקשורים לפסח ולליל הסדר, בצורת תערוכה, או, מחלקים לכל תלמיד / קבוצה תמונה או חפץ. על התלמידים לחשוב (ולכתוב / או להגיד בע"פ) כמה שיותר שאלות שעולות להם על התמונה או החפץ. אפשר לחבר שאלות שהתשובה עליהן ידועה, אך טוב יותר לשאול שאלות שהתשובה עליהן אינה ידועה.
3. **איסוף השאלות ומענה משותף** – הזדמנות להסביר על המנהגים ומרכיבי החג, סמלים, ולשלוח תלמידים/ות למשימות בירור, אם התשובה אינה ידועה למורה.

שיעור 3 – מה נשתנה (שאלות מההגדה)

מטרות

- הכרת הטקסט 'מה נשתנה' מההגדה.
- הבנת ייחודו של ליל הסדר כביטוי סמלי ליציאת מצרים ושאיפה לחירות.
- הבנת חשיבות מעורבות הילדים/ות בסדר פסח.

מהלך

1. לימוד הטקסט 'מה נשתנה' – הקראת הטקסט

מסיר הקערה מעל השלחן, מוזגין כוס שני וכאן הבן או אחד מן המסבים שואל:
מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?
שבכל הלילות אנו אוכלין חמץ ומצה, הלילה הזה - כלו מצה!
שבכל הלילות אנו אוכלין שאר ירקות, - הלילה הזה מרור!
שבכל הלילות אין אנו מטבילין אפילו פעם אחת, - הלילה הזה שתי פעמים!
שבכל הלילות אנו אוכלין בין יושבין ובין מסבין, - הלילה הזה כלנו מסבין!

נמייין את המילים (עם התלמידים/ות) בטבלה

הסבר	הלילה הזה – פסח	בכל הלילות
יציאה חפוזה, לחם עוני	רק מצה	חמץ ומצה
סבל העבדות, המצרים מררו את חיי העבריים	כולו מרור	שאר ירקות
פתיחת התיאבון לאכילת קורבן הפסח, מתאבנים להרגיע את הרעב בזמן הסדר.	מטבילין 2 פעמים	לא מטבילין (אין מתאבנים לפני הסעודה)
כולם חופשיים, כולם שותפים בסדר.	כולנו מסובין	יושבים ומסובין

2. מה נשתנה השנה (עיבוד רגשי) – נחבר בהובלת התלמידים/ות ארבע קושיות חדשות לסדר פסח, שיוכלו להציג בסדר המשפחתי.

3. מחרוזת שירי פסח לקראת החג – לבחירת שירים משירונט:

<https://shironet.mako.co.il/html/indexes/works/10.html>

